

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ І ПРИКЛАДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

М. В. Дубель

**DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ
В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ**

Методичні рекомендації для здобувачів ОС «Магістр»
спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

Вінниця
2025

УДК 351:004](072)

Д 44

*Затверджено на засіданні вченої ради факультету
інформаційних і прикладних технологій ДонНУ імені Василя Стуса
(протокол № 4(8) від 19 лютого 2025 р.)*

Укладач:

Дубель М. В., д-р філософії з міжнародних економічних відносин, старший викладач кафедри політології та державного управління ДонНУ імені Василя Стуса.

Рецензенти:

Польовий М. А., д-р політичних наук, професор кафедри політології та державного управління ДонНУ імені Василя Стуса;

Чальцева О. М., д-р політичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри політології та державного управління ДонНУ імені Василя Стуса.

Д 44 Digital-технології в публічному управлінні: методичні рекомендації для здобувачів ОС «Магістр» спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування / уклад. М. В. Дубель. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2025. 16 с.

Методичні рекомендації розроблено на основі програми з курсу «Digital-технології в публічному управлінні». Видання містить програму курсів, зміст семінарських занять, тематику індивідуальних завдань, списки рекомендованої літератури, що можуть бути використані для підготовки до семінарських занять, модульної контрольної роботи, іспиту та для написання наукових статей, доповідей.

УДК 351:004](072)

© Дубель М. В., 2025

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2025

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема 1. Специфіка сучасного стану розвитку систем цифрової комунікації	6
Тема 2. Комунікаційні процеси в інтернеті як чинник політичного процесу.....	6
Тема 3. Суб'єкт-об'єктні відносини в сучасних інформаційних процесах в інтернеті.....	7
Тема 4. Дослідження інформації в мережі Інтернет.....	7
Тема 5. Обробка кількісної інформації	8
Тема 6. Специфічні різновиди сучасних інформаційно-комунікаційних процесів у мережі Інтернет.....	9
Тема 7. Основи аналізу змісту інформаційних повідомлень в інтернеті	9
Тема 8. Інфографіка та її використання з метою репрезентації	10
Тема 9. Просторова репрезентація політичної та соціально значущої інформації засобами Інтернету	10
Індивідуальні завдання	11
Запитання на залік	12
Список рекомендованих джерел.....	15

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Digital-технології в публічному управлінні» призначене для формування низки загальних та спеціальних професійних компетентностей з використання сучасних цифрових технологій, математико-статистичних методів та методів моделювання для розв'язання складних проблем у галузі професійної та дослідницької діяльності, що передбачає застосування та глибоке переосмислення наявних знань та/або професійної практики. До того ж завдяки опрацюванню представлених матеріалів здобувач може опанувати методи і методики правильного, безпечного застосування цифрових та інтернет-технологій в індивідуальній та суспільно-політичній діяльності; ознайомитись з основними теоретичними положеннями щодо модельного представлення сучасних політичних процесів; ознайомитись із базовими методами збереження інкогніто в мережі, виявлення прихованих меседжів та маніпулятивної інформації в інтернет-медіа; самостійно розробляти план використання цифрових та інтернет-технологій в управлінській діяльності.

Під час розробки методичних рекомендацій укладач врахував усі вимоги Стандарту вищої освіти зі спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування.

Курс включає в себе тему та зміст лекцій, тематику семінарських занять, тематику індивідуальних завдань та список літератури.

За результатами вивчення дисципліни слід очікувати такі:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК08. Здатність ухвалювати рішення та діяти відповідно до принципу неприйняття корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (СК):

СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.

РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

РН14. Уміти управляти складними динамічними, просторово-часовими системами в умовах воєнного та повоєнного часу, а також на постконфліктних територіях, враховуючи ступінь невизначеності при взаємодії об'єктів.

РН15. Вміти ефективно розробляти та здійснювати управління по відновленню державних інституцій та зміцнення існуючих.

Методичні рекомендації розроблено для здобувачів вищої освіти спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування.

ТЕМА I. СПЕЦИФІКА СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ СИСТЕМ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Поняття комунікації, спілкування, інформації. Поняття діяльності. Масова комунікація як вид регулятивної діяльності. Потреби та інтереси як спонукальні мотиви діяльності. Масова комунікація як духовно-практична діяльність. Поняття масово-комунікативної дії як інформаційного впливу на великі людські спільноти. Поняття діяльнісного ряду. Зміст масово-комунікативного акту: «об’єктивна реальність – комунікатор – канали поширення – аудиторія». Сутність механізму зворотного зв’язку. Види комунікації.

Різні моделі комунікації. Множинність уявлень про масову комунікацію. Поняття масової комунікації. Суть, явище, зміст і форми масової комунікації.

Аудиторія як об’єкт комунікаційної дії і як джерело інформації. Місце масової комунікації в комунікативному просторі. Роль масової комунікації в інтеграції суспільства, в забезпеченні механізму соціальної стійкості.

План семінарського заняття

1. Поняття комунікації, спілкування, інформації.
2. Різні моделі комунікації.
3. Аудиторія як об’єкт комунікаційної дії і як джерело інформації.
4. Поняття масово-комунікативної дії як інформаційного впливу на великі людські спільноти.

ТЕМА II. КОМУНІКАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ІНТЕРНЕТІ ЯК ЧИННИК ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Масова комунікація і соціальне управління: радянські та пострадянські моделі і методи інформаційного контролю простору та резонансних комунікативних технологій. Антисоціальні ефекти масової комунікації. Сутність та зміст поняття «соціальний інститут». Зміст поняття «соціальний процес». Особливості масової комунікації як соціального інституту, його завдання. Місце масової комунікації в системі соціальних інститутів суспільства. Роль масової комунікації в політичних процесах. Поняття «четвертої влади». Масово-комунікативна діяльність в інтернеті як форма соціального контролю. Типи засобів масових комунікацій (державно-громадські, державні, комерційні). Правові норми, які регулюють масові комунікації в інтернеті. Етичні норми в масово-комунікативній діяльності.

План семінарського заняття

1. Етичні норми в масово-комунікативній діяльності.
2. Теоретичні витoki імітаційного моделювання.
3. Правові норми, які регулюють масові комунікації в інтернеті.

ТЕМА III. СУБ'ЄКТ-ОБ'ЄКТНІ ВІДНОСИНИ В СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ В ІНТЕРНЕТІ

Поняття суб'єктності. Суб'єкт, засіб, об'єкт. Суб'єкт як особа або група осіб, що реалізують власну програму. Цілепокладаюча діяльність суб'єкта. Засіб як нейтральна ланка в системі цілепокладання. Цілеспрямована діяльність у системі масової комунікації. Цінності, інтереси, цілі і результати як критерії суб'єктності в процесах масової комунікації. Суб'єкти соціальних інтересів та їх роль у процесах масової комунікації. Суб'єкти професійних інтересів. Журналіст як суб'єкт творчої діяльності. Поняття комунікатора. «Безособовий» комунікатор. Комунікатор як індивідуальність. Поняття персоніфікації комунікатора. Роль комунікатора в інформаційному впливі на масову свідомість. Якості комунікатора, необхідні для успішного досягнення цілі. Формування суб'єктності соціальних інтересів, які є суперниками, як одне із завдань діяльності масової комунікації; форми і методи, необхідні для досягнення цієї мети. Суб'єктно-суб'єктні та суб'єктно-об'єктні відносини в процесі масово-комунікативної діяльності. Цінності як основа діяльності суб'єктів масово-комунікативного процесу. Роль цінностей у формуванні інтересів соціальних суб'єктів. Політичні, професійні, прагматичні, психологічні, творчі цінності і їх реалізація в діяльності масової комунікації. Цінності як критерій рівня розвитку суспільства. Зміст масової комунікації як показник ціннісних орієнтацій суб'єктів різних рівнів і соціальних сфер. Свобода як цінність у діяльності масової комунікації. Свобода як здатність суб'єкта контролювати умови власного існування. Поняття свободи друку і свободи слова. Суть свободи друку. Правові аспекти свободи друку. Висловлювання думки аудиторії як проблема свободи слова.

План семінарського заняття

1. Цілеспрямована діяльність у системі масової комунікації.
2. Свобода як здатність суб'єкта контролювати умови власного існування.
3. Поняття комунікатора.
4. Суб'єктно-суб'єктні та суб'єктно-об'єктні відносини у процесі масово-комунікативної діяльності.

ТЕМА IV. ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Аналіз google-трендів: тематичний та просторовий виміри.

Аналіз whois-інформації щодо вебсайтів ЗМІ, політичних партій та громадських організацій. Поняття доменних імен та хостингу. Особливості їх використання фізичними та юридичними особами в Україні та світі.

Використання можливостей, що надаються дослідникові конвенціями МАРПОЛ та СОЛАС щодо судноплавства. Аналіз інформації систем AIS.

Аналіз інформації відкритих державних реєстрів України.

Аналіз даних державного геокадастру.

Електронно-цифровий підпис. Особливості створення та використання.

Особливості аналізу декларацій чиновників.

Аналіз мережі Instagram: аналіз особистих профілів та агрегованої інформації.

Просторовий аналіз повідомлень в інстаграмі та прикладні аспекти застосування такого аналізу. Програмні засоби аналізу Instagram.

OSINT-аналіз. Особливості використання в різних мовних середовищах.

Аналіз за допомогою провокації комунікації та аналіз-спостереження.

Аналіз FB-акаунтів та FB-повідомлень. Програмне забезпечення для аналізу соціальних мереж UCINET.

План семінарського заняття

1. Навчання використанню технології google-трендів.
2. Особливості створення та використання електронного цифрового підпису.
3. Аналіз мереж Instagram та Facebook.

ТЕМА V. ОБРОБКА КІЛЬКІСНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Аналіз відкритої статистичної інформації. Кейс виборів Президента України та виборів до Верховної ради України. Перевірка гіпотези щодо нормального статистичного розподілу (розподіл Гауса) результатів виборів (у масштабі виборчих дільниць). Вибірка даних. Підготовка даних до аналізу. Перевірка гіпотези про нормальність розподілу засобами спеціалізованого пакету програм Statgraph та засобами Microsoft Excel.

Ресурси типу Open Data Bot. Можливості та обмеження їх використання.

Основні поняття Data Science. Можливості використання Data Science у політичній та управлінській діяльності.

Бази даних політичної та соціально значущої інформації.

Локальні бази даних та засоби управління ними.

Онлайн-бази даних ESS, NESSTAR та ін.

Практика пошуку в онлайн-базах. Створення та розміщення в системі NESSTAR власної бази даних щодо результатів виборів до Верховної Ради України та виборів президента України.

Засоби напряму Digital Humanities у публічному управлінні.

Big Data – сенс поняття та можливості його операціоналізації в публічному управлінні.

Blockchain – значення концепту. Оцінка можливостей та обмежень використання Blockchain у публічному управлінні.

План семінарського заняття

1. Можливості та обмеження використання ресурсів Open Data Bot.
2. Можливості використання Data Science у політичній та управлінській діяльності.
3. Практика пошуку в онлайн-базах.
4. Оцінка можливостей та обмежень використання Blockchain у публічному управлінні.

ТЕМА VI. СПЕЦИФІЧНІ РІЗНОВИДИ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Перформансна комунікація як специфічний різновид комунікаційного процесу. Гра, свято, ритуал у комунікативному та культурному оформленні соціуму. Сучасні форми перформансної комунікації. Флешмоб та його комунікаційна семантика. Фольклорно-обрядові форми перформансної комунікації українського суспільства.

Міфологічна комунікація та її функції у системі комунікаційних процесів. Поняття «міф», «архетип» у сучасній комунікативістиці. Основні функції міфу в соціально-політичних процесах. Маніпулятивне використання міфу та архетипу в політичній комунікації.

Структура, формування та використання політичних стереотипів.

Технології розповсюдження та використання чуток.

Пропаганда, її різновиди, способи використання.

План семінарського заняття

1. Фольклорно-обрядові форми перформансної комунікації українського суспільства.
2. Маніпулятивне використання міфу та архетипу в політичній комунікації.
3. Пропаганда, її різновиди, способи використання.

ТЕМА VII. ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЗМІСТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ В ІНТЕРНЕТІ

Досвід перекладу текстової інформації в кількісні показники. Визначення доцільності застосування контент-аналізу в прикладних дослідженнях. Особливості спрямованого і неспрямованого контент-аналізу в аналізі цифрової комунікації.

Поштові дампи. Аналіз дамсів пошти.

Аналіз пропаганди. Аналіз національної ідентифікації. Засоби використання цифрових джерел у пропаганді. Засоби викривлення сприйняття «іншого» в межах пропаганди в мережі Інтернет. Кейс «мусульманського тероризму».

План семінарського заняття

1. Особливості спрямованого і неспрямованого контент-аналізу в аналізі цифрової комунікації.
2. Аналіз дамтів пошти.
3. Засоби викривлення сприйняття «іншого» в межах пропаганди в мережі Інтернет.

ТЕМА VIII. ІНФОГРАФІКА ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ З МЕТОЮ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ

Картографічна інфографіка. Проєкти «1917», «Карта історії».

Статистична інфографіка. Сервіс Gap Minder. Практика його використання для аналізу та ілюстрації суспільних процесів.

План семінарського заняття

1. Картографічна інфографіка.
2. Статистична інфографіка.

ТЕМА IX. ПРОСТОРОВА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТУ

Просторовий вимір політичного життя. Картографування соціально-політичних процесів. Модель повільної сегрегації. Історичні аспекти та прецеденти використання карт у політичних спорах. Картографічна репрезентація. Онлайн-карти (Google maps, OpenStreetMaps, Wikimapia). Використання під час пошуку. Створення власних шарів, точок та карт. Онлайн- та локальні географічні інформаційні системи. MapInfo. Можливі цілі та практика використання ГІС на локальних комп'ютерах. GIS-технології в політичних дослідженнях. Графи як просторове відображення політичних зв'язків.

План семінарського заняття

1. Просторовий вимір політичного життя.
2. Історичні аспекти та прецеденти використання карт у політичних спорах.
3. Онлайн- та локальні географічні інформаційні системи.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Перевірка гіпотези щодо нормального статистичного розподілу (розподіл Гауса) результатів виборів (у масштабі виборчих дільниць) засобами спеціалізованого пакету програм Statgraph та засобами Microsoft Excel.
2. Вибірка даних щодо результатів виборів до Верховної ради України та виборів президента України. Підготовка даних до аналізу.
3. Створення та розміщення в системі NESSTAR власної бази даних щодо результатів виборів до Верховної Ради України та виборів президента України.
4. Аналіз Whois-інформації щодо вебсайтів ЗМІ, політичних партій та громадських організацій.
5. Аналіз інформації систем AIS.
6. Аналіз мережі Instagram: аналіз особистих профілів та агрегованої інформації. Просторовий аналіз повідомлень в Instagram.
7. Характеристика програмних засобів аналізу Instagram.
8. Створення власних онлайн-карт за допомогою Google maps.
9. Створення об'єктів у Google maps, OpenStreetMaps та Wikimapia.
10. Управління шарами та об'єктами в картах ГІС MapInfo.
11. Сервіс GarMinder. Практика його використання для аналізу та ілюстрації суспільних процесів.
12. Аналіз дамсів пошти.
13. Контент-аналіз пропаганди.

ЗАПИТАННЯ НА ЗАЛІК

1. Поняття комунікації, спілкування, інформації.
2. Масова комунікація як вид регулятивної діяльності. Масова комунікація як духовно-практична діяльність. Поняття масово-комунікативної дії як інформаційного впливу на великі людські спільноти.
3. Зміст масово-комунікативного акту: об'єктивна реальність – комунікатор – канали поширення – аудиторія.
4. Сутність механізму зворотного зв'язку.
5. Види комунікації. Різні моделі комунікації. Множинність уявлень про масову комунікацію.
6. Поняття масової комунікації. Суть, явище, зміст і форми масової комунікації.
7. Аудиторія як об'єкт комунікаційної дії і як джерело інформації. Місце масової комунікації в комунікативному просторі. Роль масової комунікації в інтеграції суспільства, в забезпеченні механізму соціальної стійкості.
8. Масова комунікація і соціальне управління: радянські та пострадянські моделі і методи інформаційного контролю простору та резонансних комунікативних технологій.
9. Антисоціальні ефекти масової комунікації.
10. Сутність і зміст поняття «соціальний інститут». Зміст поняття «соціальний процес».
11. Особливості масової комунікації як соціального інституту, його завдання. Місце масової комунікації в системі соціальних інститутів суспільства.
12. Роль масової комунікації в політичних процесах. Поняття «четвертої влади».
13. Масово-комунікативна діяльність в інтернеті як форма соціального контролю.
14. Типи засобів масових комунікацій (державно-громадські, державні, комерційні).
15. Правові норми, які регулюють масові комунікації в інтернеті.
16. Етичні норми в масово-комунікативній діяльності.
17. Поняття суб'єктності. Суб'єкт, засіб, об'єкт.
18. Цілеспрямована діяльність у системі масової комунікації. Цінності, інтереси, цілі і результати як критерії суб'єктності в процесах масової комунікації.
19. Суб'єкти соціальних інтересів та їх роль у процесах масової комунікації. Суб'єкти професійних інтересів.
20. Поняття комунікатора. «Безособовий» комунікатор. Комунікатор як індивідуальність. Проблема персоніфікації комунікатора.
21. Суб'єктно-суб'єктні та суб'єктно-об'єктні відносини у процесі масово-комунікативної діяльності.

22. Цінності як основа діяльності суб'єктів масово-комунікативного процесу. Роль цінностей у формуванні інтересів соціальних суб'єктів.
23. Політичні, професійні, прагматичні, психологічні, творчі цінності і їх реалізація в діяльності масової комунікації. Цінності як критерій рівня розвитку суспільства.
24. Зміст масової комунікації як показник ціннісних орієнтації суб'єктів різних рівнів і соціальних сфер.
25. Свобода як цінність у діяльності масової комунікації. Свобода як здатність суб'єкта контролювати умови власного існування.
26. Поняття свободи друку і свободи слова. Суть свободи друку. Правові аспекти свободи друку.
27. Аналіз google-трендів: тематичний та просторовий виміри.
28. Аналіз Whois-інформації щодо вебсайтів ЗМІ, політичних партій та громадських організацій.
29. Поняття доменних імен та хостингу. Особливості їх використання фізичними та юридичними особами в Україні та світі.
30. Аналіз інформації систем AIS.
31. Приклади успішних досліджень корупції за допомогою аналізу інтернет-інформації Фонду боротьби з корупцією О. Навального (РФ).
32. Аналіз інформації з відкритих державних реєстрів України.
33. Аналіз даних державного геокадастру.
34. Електронно-цифровий підпис: особливості створення та використання.
35. Особливості аналізу декларацій чиновників.
36. Аналіз мережі Instagram: аналіз особистих профілів та агрегованої інформації.
37. Програмні засоби аналізу Instagram.
38. OSINT-аналіз. Особливості використання в різних мовних середовищах.
39. Аналіз за допомогою провокації комунікації та аналіз-спостереження.
40. Програмне забезпечення для аналізу соціальних мереж UCINET.
41. Аналіз відкритої статистичної інформації. Кейс виборів президента України та виборів до Верховної ради України.
42. Основні поняття Data Science. Можливості використання Data Science у політичній та управлінській діяльності.
43. Бази даних політичної та соціально значущої інформації.
44. Локальні бази даних та засоби управління ними.
45. Онлайн-бази даних ESS, NESSTAR та ін.
46. Засоби напряму Digital Humanities у публічному управлінні.
47. Big Data – сенс поняття та можливості його операціоналізації в публічному управлінні.

48. Blockchain – значення концепту. Оцінка можливостей та обмежень використання Blockchain у публічному управлінні.

49. Перформансна комунікація як специфічний різновид комунікаційного процесу. Гра, свято, ритуал у комунікативному та культурному оформленні соціуму.

50. Сучасні форми перформансної комунікації. Флешмоб та його комунікаційна семантика. Фольклорно-обрядові форми перформансної комунікації українського суспільства.

51. Міфологічна комунікація та її функції у системі комунікаційних процесів. Поняття «міф», «архетип» у сучасній комунікативістиці.

52. Основні функції міфу в соціально-політичних процесах. Маніпулятивне використання міфу та архетипу в політичній комунікації.

53. Структура, формування та використання політичних стереотипів.

54. Технології розповсюдження та використання чуток.

55. Пропаганда, її різновиди, способи використання.

56. Визначення доцільності застосування контент-аналізу в прикладних дослідженнях. Особливості спрямованого і неспрямованого контент-аналізу в аналізі цифрової комунікації.

57. Алгоритм аналізу дамтів пошти.

58. Засоби використання цифрових джерел у пропаганді. Засоби викривлення сприйняття «іншого» в межах пропаганди в мережі Інтернет. Кейс «мусульманського тероризму».

59. Картографічна інфографіка. Проєкти «1917», «Карта історії».

60. Статистична інфографіка.

61. Сервіс GarMinder. Практика його використання для аналізу та ілюстрації суспільних процесів.

62. Картографування соціально-політичних процесів.

63. Модель повільної сегрегації у США.

64. Історичні аспекти та прецеденти використання карт у політичних спорах.

65. Особливості онлайн-карт (Google maps, OpenStreetMaps, Wikimapia).

66. Можливі цілі та практика використання ГІС MapInfo на локальних комп'ютерах.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакалінська О., Бакалінський О. Правове забезпечення кібербезпеки в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9. С. 100–108.
2. Васильєв Ю. Класифікація та аналіз загроз інформаційній безпеці в ключових системах інформаційної інфраструктури. *Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні*. Вип. 1(29). 2015. С. 56–61.
3. Золотар О. О., Трубін І. О. Класифікація загроз інформаційній безпеці. *Інформація і право*. 2013. № 3. С. 105–112.
4. Кіберфронт. Реальні загрози штучного світу. *Кордон*. 2017. № 5. С. 24–29.
5. Клементьєв О. П. Інформаційна взаємодія як прояв інформаційної функції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право*. 2014. № 25. С. 154–158.
6. Кушнір І. П. Організаційно-правові питання забезпечення захисту інформації в інформаційних системах Державної прикордонної служби України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. № 3. С. 81–84.
7. Максименко Ю. Є. Нормативно-правове регулювання інформаційних відносин в Україні: стан та перспективи. *Юридичний вісник*. 2014. № 3. С. 142–146.
8. Пам'ятка щодо забезпечення інформаційної безпеки при роботі в мережі інтернет: Департамент контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки Служби безпеки України. Київ, 2019. Окреме видання.
9. Пахомова І. А. Юридична відповідальність державних службовців за правопорушення у сфері обігу інформації. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Право*. 2016. Вип 21. С. 85–89.
10. Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19 / Є. О. Харітонов, О. І. Харітонова, К. І. Беляков та ін. Київ: Гельветика, 2020. 404 с.
11. Правдюк С. А. Комп'ютерні правопорушення та інформаційні правопорушення: аспекти співвідношення. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2013. Вип. 182. Ч. 3. С. 222.
12. Сопілко І. М. Становлення інформаційного суспільства та інформаційні загрози в мережі Інтернет. *Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. Київ: НАУ, 2017. № 3(44). С. 61–69.
13. Ткачук Т. Ю. Сучасні загрози інформаційній безпеці держави: теоретико-правовий аналіз. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 10. С. 182–186.
14. Хмелевський Р. М. Дослідження оцінки загроз інформаційній безпеці об'єктів інформаційної діяльності. *Сучасний захист інформації*. 2016. № 4. С. 65–70.
15. Шаховал О., Лозова І., Гнатюк С. Рекомендації щодо розробки стратегії забезпечення кібербезпеки України. *Захист інформації*. 2016. Т. 18. № 1. С. 57–65.

Навчальне видання

Дубель Михайло Володимирович

**DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ
В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ**

Методичні рекомендації для здобувачів ОС «Магістр»
спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

Редактор О. А. Солдатова
Технічний редактор Т. О. Важеніна-Гопрак

Підписано до друку 26.05.2025.
Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 0,93.
Тираж 30. Зам. 38.

Донецький національний університет імені Василя Стуса
21021, м. Вінниця, 600-річчя, 21
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 5945 від 15.01.2018